

ÚŘAD PRO OCHRANU OSOBNÍCH ÚDAJŮ

Pplk. Sochora 27, 170 00 Praha 7
tel.: 234 665 111, fax: 234 665 444
posta@uouu.cz, www.uouu.cz

Čj. UOOU-02553/20-4

ROZHODNUTÍ

Úřad pro ochranu osobních údajů (dále jen „Úřad“), jako odvolací orgán příslušný podle § 20 odst. 5 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění účinném od 2. ledna 2020 (dále jen „zákon č. 106/1999 Sb.“), rozhodl v souladu s § 20 odst. 4 písm. b) zákona č. 106/1999 Sb. a § 90 odst. 1 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, takto:

rozhodnutí Českomoravské záruční a rozvojové banky, a.s., IČO: 448 48 943, se sídlem Jeruzalémská 964/4, 110 00 Praha 1 ze dne 13. května 2020 o odmítnutí žádosti o informace podané panem Mgr. et Mgr. Jakubem Michálkem, datum narození: 6.2.1989, bytem Bořivojova 108, 130 00, Praha 3 se zrušuje a věc se vrací povinnému subjektu k novému projednání.

Odůvodnění

I.

Žadatel o informace pan Mgr. et Mgr. Jakub Michálek, datum narození: 6.2.1989, bytem Bořivojova 108, 130 00, Praha 3 (dále jen „žadatel“) požádal dne 29.4.2020 Českomoravskou záruční a rozvojovou banku, a.s., IČO: 448 48 943, se sídlem Jeruzalémská 964/4, Praha 1 (dále jen „povinný subjekt“) o poskytnutí informace dle zákona č. 106/1999 Sb.

Povinný subjekt rozhodl dne 13.5.2020 tak, že žádosti nevyhověl a poskytnutí informace uvedené v odůvodnění tohoto rozhodnutí odmítl (dále jen jako „rozhodnutí“).

Žadatel podal proti rozhodnutí odvolání ze dne 29.5.2020.

Povinný subjekt předložil napadené rozhodnutí s odvoláním žadatele Úřadu.

II.

Úřad na základě řádně a včas podaného odvolání oprávněnou osobou přezkoumal rozhodnutí povinného subjektu ze dne 13.5.2020, které mu bylo předloženo dle ustanovení § 16 odst. 2 zákona 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen jako „zákon č. 106/1999 Sb.“), podle § 89 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. Úřad přezkoumal soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy. Správnost napadeného rozhodnutí byla přezkoumána i v rozsahu námitek uvedených žadatelem v podaném odvolání.

Úřad se nejprve zabýval otázkou své příslušnosti k vedení odvolacího řízení ve věci rozhodnutí o odmítnutí žádosti vydaného Českomoravskou záruční a rozvojovou bankou, a.s. jako povinným subjektem. Zákon č. 106/1999 Sb. byl novelizován zákonem č. 111/2019 Sb. Touto novelou došlo ke změně ustanovení § 20 odst. 5 zákona č. 106/1999 Sb., které stanoví, že nelze-li podle § 178 správního řádu nadřízený orgán určit, rozhoduje v odvolacím řízení a v řízení o stížnosti Úřad pro ochranu osobních údajů. Podle čl. XVI zákona č. 111/2019 Sb. se do 1. ledna 2020 postupuje podle § 16, 16a, 16b a § 20 tohoto zákona ve znění dosavadních předpisů, tedy ve znění zákona účinném do 23. 4. 2019. S ohledem na toto přechodné ustanovení je Úřad příslušným pro vedení odvolacího řízení u vybraných povinných subjektů od 2. ledna 2020, a to i u těch řízení, která byla zahájena před účinností výše uvedených změn a do 1. ledna 2020 nebyla ukončena. Pokud jde o určení nadřízeného orgánu pro účely zákona č. 106/1999 Sb. pro rozhodnutí vydaná povinným subjektem Úřad zvažoval, zda i v tomto případě je ustanovení § 20 odst. 5 zákona č. 106/1999 Sb. naplněno a zda by v tomto případě neměla být odvolacím orgánem Česká národní banka (dále jen jako „ČNB“). ČNB však vyjádřila svou nepříslušnost. ČNB poukázala na skutečnost, že její vztah k povinnému subjektu nelze hodnotit jako vztah nadřízenosti a podřízenosti, ale jde jen o dohledovou činnost vůči obchodní korporaci na základě zákonem taxativně vymezeného rozsahu a nevnímá tuto svou dohledovou činnost jako činnost dozoru v klasickém pojetí. Proto není dle svého názoru příslušná k rozhodování o podaném odvolání. Úřad tedy s ohledem na výše citované ustanovení uplatnil postup dle § 20 odst. 5 zákona č. 106/1999 Sb., aby byly naplněny právě základní principy zákona č. 106/1999 Sb.

III.

Žadatel na základě ustanovení § 14 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, žádal o zaslání informací, a to konkrétně o:

Zdvořile Vás žádám, abyste mi poskytli informace, kdo jsou příjemci výhody (úvěrování) v podobě státní záruky úvěrů z programu COVID 1 a COVID 2. Zároveň si Vás dovoluji požádat o informaci, jaká byla v jednotlivých případech výše jistiny, výše zajištění, výše úroku a případně kdo úvěrované právně zastupoval.

Žadatel uvedl, že požadovaná informace se týká veřejných prostředků (dle zákona o finanční kontrole jsou jimi i práva a jiné majetkové hodnoty, tedy i státní záruka), neměl by být problém tato data poskytnout.

Povinný subjekt ve svém rozhodnutí uvedl, že informace, které svým rozhodnutím odmítl poskytnout jsou bankovním tajemstvím ve smyslu § 38 zákona č. 21/1992 Sb., o bankách,

ve znění pozdějších předpisů (dále je „ZoB“). Poukazuje na ustanovení § 38 odst. 1 ZoB, podle něhož se bankovní tajemství vztahuje na všechny bankovní obchody, peněžní služby bank, včetně stavů na účtech a depozit. Obsah právního poměru mezi klientem a bankou a informace získané na jeho základě podléhají bankovnímu tajemství. Bankovní tajemství se vztahuje i na informace a údaje poskytnuté ještě před navázáním smluvního vztahu mezi bankou a klientem a uvádí např. žádost o poskytnutí úvěru či bankovní záruky, i když k němu následně nemusí dojít. ZoB upravuje vedle bankovního tajemství i právní institut povinnosti mlčenlivosti. Zatímco bankovní tajemství v podstatě zakotvuje povinnost banky držet vymezené informace v tajnosti, povinnost mlčenlivosti přikazuje stanoveným osobám o těchto, a ještě dalších informacích, mlčet. Povinný subjekt dovodil závěr, že je v zájmu klientů i jeho samotného, ochrana informací, na které se vztahuje bankovní tajemství (bankovní obchody, peněžní služby bank, včetně stavů na účtech a depozit). Uvádí, že z porovnání právní úpravy bankovního tajemství a právní úpravy povinnosti mlčenlivosti vyplývá, že povinnost mlčenlivosti zahrnuje širší okruh skutečností, které je nutné ochránit, než jsou jen údaje kryté bankovním tajemstvím. Zájmy banky vedle bankovního tajemství zahrnují i povinnost zachovávat mlčenlivost o obchodním tajemství banky podle § 504 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen jako „OZ“), pracovních postupech, finančních, marketingových a ekonomických plánech, strategiích a taktikách obchodního vývoje, know-how, informačních systémech banky, zkušenostech s konkrétními klienty apod. V odůvodnění svého rozhodnutí dále povinný subjekt uvedl, že si je vědom, že zde dochází ke střetu dvou základních práv, kdy zákon č. 106/1999 Sb. míří k poskytování informací (včetně případných osobních údajů) veřejnosti a GDPR takovéto poskytování informací představujících osobní údaje omezuje či přímo zakazuje. ZoB pak dle právního názoru povinného subjektu významně limituje poskytování informací chráněných institutem bankovního tajemství. Uvádí, že pokud by žádost o poskytnutí informací mířila výhradně na právnické osoby, odpadla by omezení daná GDPR. Nedošlo by pak sice ke střetu dvou základních práv, avšak střetu základního práva, tedy práva na informace, s právem jemu blízkým, a navíc se vztahujícím k informacím, jež jsou ze své podstaty obecně chápány jako důvěrné a veřejně nešířené – bankovní tajemství dle ZoB. Tento střet základního práva s právem jemu blízkým pochopitelně existuje i u fyzických osob. ZoB poskytování informací omezuje či přímo zakazuje, jak ve vztahu k informacím o právnických, tak i fyzických osobách. Povinný subjekt zastává právní názor, že samotná znalost identity příjemců úvěru programu COVID 1 a COVID 2 není pro žadatele ve vztahu k umožnění veřejné diskuse nezbytná. Diskusi lze zahájit i vést bez znalosti konkrétních subjektů. Povinný subjekt dospěl k jednoznačnému závěru, že nelze vyhovět žádosti a upřednostnění práva žadatele na informace není s ohledem na kolidující práva dotčených fyzických osob (ochrana práv subjektů osobních údajů, právo na soukromí a ochrana osobnosti) a důvodná očekávání dotčených fyzických osob i právnických osob ohledně zpřístupňování jich se týkajících informací povinným subjektem jako bankou (ochrana bankovního tajemství) ospravedlnitelné.

Povinný subjekt v neposlední řadě dodává, že program COVID 1 a COVID 2 je poskytován v režimu veřejné podpory de minimis, který byl zvolen především (avšak nejen) z důvodu možnosti poskytovat úvěry jako bezúročné a záruky jako bezplatné. Pojem veřejná podpora je chápán široce, není podstatné, zda podporu dává např. stát, kraj nebo státní fond, zda jde o podporu např. z rozpočtu státu nebo evropských fondů, a ani forma podpory (např. přímá dotace, zvýhodněný úvěr). Veřejná podpora je povolena evropským právem v limitech (částkách), ve kterých má jen omezený dopad na hospodářskou soutěž a přeshraniční

obchod. Tento limit se označuje jako podpora de minimis (u zvýhodněného úvěru a bankovní záruky se výše veřejné podpory vypočítá v závislosti na výši úvěru nebo záruky, délce splatnosti úvěru nebo délce ručení a v případě úvěru i na výši úrokové sazby. U zvýhodněného úvěru se tedy nerovná jeho výši). Sledování poskytnuté veřejné podpory v režimu de minimis je jednou z podmínek povolení této podpory. Za tímto účelem zřídila Evropská unie registr de minimis, v němž musí být evidována každá veřejná podpora poskytnutá v tomto režimu. V České republice je registrem de minimis Centrální registr podpor malého rozsahu, který společně spravují Ministerstvo zemědělství a Úřad pro ochranu hospodářské soutěže a který je umístěn na portálu eAGRI (www.eagri.cz). V tomto registru je možné vyhledat výši podpory de minimis čerpané konkrétním příjemcem.

Žadatel napadl rozhodnutí v celém jeho rozsahu a uvedl svůj názor, že o odvolání má rozhodovat Úřad, a to vzhledem k právní úpravě obsažené v § 20 odst. 5 zákona č. 106/1999 Sb., nikoli představenstvo povinného subjektu, jak povinný subjekt uvádí v poučení. Žadatel poukázal na skutečnost, že povinný subjekt v tomto případě vystupuje jako subjekt, který poskytuje záruku finančními prostředky daňových poplatníků, proto zde převažuje veřejný zájem na informování veřejnosti, jak je s těmito veřejnými prostředky nakládáno nad bankovním tajemstvím i povinností mlčenlivosti dle zákona o bankách, jimiž argumentuje povinný subjekt. Je třeba postupovat podle § 8b odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím, kde se jasně hovoří o tom, že povinný subjekt poskytne základní osobní údaje o osobě, které poskytl veřejné prostředky, přičemž se v tomto případě nejedná o žádnou z výjimek obsažených v odst. 2. Žadatel podotýká, že požadovaná informace se týká veřejných prostředků. Žadatel dále namítá, že na uvedenou věc není vhodné aplikovat tzv. platový nález Ústavního soudu. Žadatel uzavírá, byl zkrácen na svém právu na informace.

IV.

Úřad uvádí, že odvolání žadatele je důvodné. Rozhodnutí povinného subjektu ve svém výroku odkazuje na odůvodnění rozhodnutí, což činí rozhodnutí povinného subjektu nesrozumitelným a nepřezkoumatelným. Takový postup odporuje ustanovení § 68 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád a ustálené judikatuře.

Povinný subjekt musí v rámci nového projednání výrok řádně formulovat tak, aby tento výrok byl jednoznačný, srozumitelný, aby ho mohl případně odvolací orgán přezkoumat. Není přípustné, aby až v odůvodnění žadatel zjistil, jaké informace mu nebyly poskytnuty.

Povinný subjekt v posuzované žádosti argumentuje ustanovením § 38 ZoB, ze kterého vyplývá, že se bankovní tajemství vztahuje na všechny bankovní obchody, peněžní služby bank, včetně stavů na účtech a depozit. Dále poukazuje na zákonnou povinnost mlčenlivosti. Je však nutno, aby ve svém rozhodnutí uvedl tyto skutečnosti do kontextu s ustanovením § 12 a § 19 zákona č. 106/1999 Sb. V rozhodnutí povinný subjekt vůbec nespecifikuje rozdílné postavení fyzických a právnických osob.

Povinný subjekt dále uvedl ve svém odůvodnění odkaz na ustanovení § 504 OZ. Zde je nutno připomenout, že pokud tedy povinný subjekt odmítá informace poskytnout na základě ochrany obchodního tajemství, je třeba každou informaci posoudit komplexně ve smyslu dle jednotlivých zákonných znaků. Povinný subjekt se musí v takovém případě vždy jednotlivě zabývat každým údajem a individuálně posoudit, zda splňuje znaky obchodního tajemství;

pouze v kladném případě lze ve vztahu k takto určeným údajům uplatnit ochranu.

V souvislosti s výše uvedenými skutečnostmi je třeba, aby povinný subjekt v rámci své úvahy o poskytnutí či neposkytnutí informací zohlednil i žadatelem zmiňované vyjádření České národní banky, a i vztah poskytnutí či neposkytnutí těchto údajů s ohledem na jednotlivě uzavíranou smluvní dokumentaci. A v neposlední řadě je třeba upřesnit tvrzení o možnosti dohledání informací v Centrálním registru podpor malého rozsahu. Vždy je třeba rozlišovat mezi fyzickými a právníckými osobami.

Povinný subjekt v rozhodnutí uvádí, že informaci nelze poskytnout v souladu s ustanovením § 11 odst. 2 písm. a) zákona č. 106/1999 Sb. Podle tohoto ustanovení povinný subjekt neposkytne informaci, pokud jde o informaci vzniklou bez použití veřejných prostředků, která byla předána osobou, jíž takovou povinnost zákon neukládá, pokud nesdělila, že s poskytnutím informace souhlasí. S ohledem na program ÚVĚR COVID a zákon č. 228/2020 Sb., o poskytnutí státní záruky České republiky na zajištění dluhů Českomoravské záruční a rozvojové banky, a.s., vyplývajících z ručení za dluhy z úvěrů v souvislosti se zmírněním negativních dopadů způsobených virem SARS CoV-2, je však tento argument nesprávný.

Žadatel v odvolání navrhuje, aby nadřízený orgán povinnému subjektu přikázal požadované informace poskytnout. Úřad tedy posoudil, zda jsou splněny podmínky pro postup dle ustanovení § 16 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb., k tomu, aby povinnému subjektu nařídil informace poskytnout. Uvedený postup lze uplatnit v případě, že bude plně vyhověno žádosti žadatele o informace. V daném případě však Úřad dospěl k závěru, že na základě jemu dostupných podkladů není možné posoudit, zda lze žadateli poskytnout všechny požadované informace či zda část požadovaných informací bude ze zákonných důvodů odmítnuta. S ohledem na tuto skutečnost Úřad vyhodnotil, že nejsou splněny zákonné podmínky pro postup dle uvedeného ustanovení, a to nařízení informace poskytnout v rozsahu požadovaném žadatelem o informace.

Povinný subjekt je v rámci nového projednání povinen se zabývat požadovanými informacemi jednotlivě a posoudit, zda jsou u jednotlivých částí dotazu dány zákonné důvody pro částečné odmítnutí žádosti.

S ohledem na výše uvedené bylo rozhodnuto, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí se podle ustanovení § 20 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb. ve spojení s ustanovením § 91 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, nelze odvolat.

Praha 24. července 2020

otisk
úředního
razítka

Mgr. Markéta Pokorná
vedoucí odd. rozhodování
(podepsáno elektronicky)

Rozdělovník:

1. Žadatel pan Mgr. et Mgr. Jakub Michálek, Bořivojova 108, 130 00, Praha 3, DS: 4memzkm
2. Českomoravská záruční a rozvojová banka, a.s., Jeruzalémská 964/4, 110 00 Praha 1